

PROIECT TURISM INTERNAȚIONAL

Republica
POLONIA

Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir" – BRAȘOV
- 2002 -

Polonia în cifre



- Harta politică a Europei -

- **Polonia** este stat democratic
- **Drapelul național al Poloniei:** două benzi egale pe orizontală - în partea superioară culoarea albă, iar în partea inferioară roșu. Asemănător cu drapelul Indoneziei și al statului Monaco, acestea au însă culoarea roșie în partea superioară și albul în partea inferioară.
- **Președinte:** Aleksander Kwasniewski
- **Zi națională:** 3 mai – Ziua Constituției (1791)
- **Capitala:** Varșovia (Warszawa), 2.200.000 locuitori
- **Populația:** 39.000.000 locuitori (~10.000.000 trăiesc în afara granițelor țării, majoritatea în SUA)
rata de creștere ~0,36%
rata natalității ~13,34%/1000 locuitori
rata mortalității ~9,23%/1000 locuitori
- **Divizii administrative:** 49 de provincii
- **Limba națională:** poloneza
- **Religie:** romano-catolici 95%, ortodoxi, protestanți, alte minorități religioase 5%
- **Moneda:** zlot (zl); 1USD=3,50 zl.
- **Suprafață:** 312,680 km², din care 304,510 km² de uscat
- **Locație:** Europa Centrală, în estul Germaniei, la Marea Baltică.
- **Granițe:** total 3,054 km
Rusia 210 km
Lituania 103 km
Belarus 416 km
Ucraina 529 km
Slovacia 539 km
Cehia 790 km
Germania 467 km
- **Țărm:** 528 km

Proiect TURISM INTERNAȚIONAL
- Republica POLONIA -

- **Clima:** temperată, cu ierni friguroase, cețoase și cu precipitații frecvente; veri blânde cu ploi frecvente și furtuni cu descărcări electrice, un amestec între climatul maritim în vest și climatul continental în est. În ianuarie, temperatura la Varșovia este în medie de -3°C , iar în luna iulie la $18,6^{\circ}\text{C}$.
- **Relief:** majoritară zona de câmpie; munți – sub 1.500 m înălțime – în sud
- **Industria:** constructoare de mașini și a prelucrării metalelor, extractivă, chimică, construcții navale, sticlei și ceramicii, alimentară (important exportator de produse din porc), textilă, prelucrării lemnului.
- **Agricultura:** 7% din PIB, 75% din câștiguri provin din fermele particulare, restul de 25% provin de la fermele de stat. Productivitatea rămâne scăzută în comparație cu standardele europene. Lider european în producția de secară, rapiță și cartofi.
- **Ape interioare:** 3.997 km râuri navigabile și canale.
- **Căi ferate:** total 25.528 km, din care 11.496 km electrificată.
- **Șosele:** total 367.000 km din care 235.247 km asfaltați
- **Porturi:** Gdansk, Gdynia, Gliwice, Kolobrzeg, Szczecin, Swinoujscie.
- **Resurse:** cărbune, sulf, cupru, gaze naturale, argint, sare
Teren arabil: 48%
Pajiști și pășuni: 13%
Păduri: 28%
Altele 13%
- **Produsul intern brut:** 227 miliarde USD (1998), 5800 USD/cap de locuitor.
- **Împărțirea etnică:** polonezi 98%
alte naționalități (ucrainieni, bieloruși, germani, evrei, slovaci, lituanieni) 2%
- **Structura pe vârste:** 0-14 ani 23%
15-64 ani 66%
peste 65 ani 11%
- **Durata medie a vieții:** 68,1 ani bărbați; 76,6 ani femei

Relieful, fauna, flora și clima Poloniei

Polonia este una dintre cele mai întinse țări din Europa Centrală. Două treimi din suprafața sa, înspre nord, este acoperită de câmpie și coline (formate din depozite glaciare). Treimea dinspre sud este alcătuită din dealuri și munți: în SV Munții Sudeți. Înspre est, la granița cu Cehia, se ridică M-ții Carpați, iar în continuarea lor Munții Beschizii Apuseni. Cel mai înalt vârf din Polonia este Rysy (2499 m) în Munții Tatra. Cel mai lung râu este Vistula; traversează pe o lungime de 1069 km întreaga Polonie până la Marea Baltică. Râul Odra este cel de-al doilea râu important ca lungime (742 km) al Poloniei și își are izvoarele în Cehia. Nu există lacuri importante pe teritoriul Poloniei, dar în partea de nord sunt câteva lacuri de dimensiuni mai mici de origine glaciară. Aproximativ un sfert din teritoriu este împădurit, majoritatea fiind acoperit cu arbuști cu frunze necăzătoare, inclusiv pini și molizi. În categoria copacilor cu frunze căzătoare se înscriu fagii și stejarii. Speciile de animale întâlnite pe teritoriul Poloniei sunt asemănătoare cu cele din țările Europei Centrale: căprioare, porci mistreți, câteva specii de castori și elani, alături de marmote, urși, capre negre, râși și linxi, în Carpați, iar ca specii de păsări: ierunca, lebăda, cocori. În râuri se întâlnesc păstrăvi, știuci, bibani, țipari și plătici.

Populația și cultura

Proiect TURISM INTERNAȚIONAL
- Republica POLONIA -

În timpul celui de-al doilea război mondial 6 milioane de oameni (~1/6 din populație) au decedat, inclusiv aproximativ 3 milioane de evrei exterminați în lagărele din Germania. Duoă război, mare parte din populația de origine germană a fost expulzată, în vreme de o parte a ucrainenilor s-au restabilit în URSS. Ca rezultat al emigrării pe scară largă în sec. XVIII-XIX, numeroși polonezi trăiesc în afara granițelor țării, în special în SUA. Aproximativ 60% din populația Poloniei trăiește la oraș. Educația în școli este obligatorie la copiii cu vârste cuprinse între 7-15 ani.

Nume sonore în cultura poloneză: Frederic Chopin, Artur Rubinstein, Mikolaj Kopernik (Nicolaus Copernicus), Maria Curie-Sklodowska.

Descrierea cererii și a ofertei turistice

Tabel 1. Participarea rezidenților polonezi în turism

(număr de turiști - milioane)

<i>Tipul excursiei</i>	1998	1999	2000
Vacanțe interne	11,4	11,2	10,6
Sejur scurt	11,9	13,1	11,5
Excursii în străinătate	3,7	4,2	4,5
Alte tipuri de excursii	18,8	19,5	18,6

Sursa: Ministerul Turismului din Republica Polonia

Numărul polonezilor rezidenți în Polonia care și-au petrecut vacanțele pe teritoriul țării lor în 1999 a scăzut cu 1,72% față de anul de reper 1998, scăderea fiind și mai marcantă în 2000, față de același an de reper, cu 7,02%. O creștere s-a constatat în 1999 față de 1998 în ceea ce privește numărul turiștilor rezidenți care și-au petrecut sejururi scurte în Polonia, acesta crescând cu 10,8%, creștere urmată în 2000 de o scădere cu 12,2% față de 1999 și cu 3,36% față de 1998. Evoluția pozitivă constantă s-a constatat și în cazul excursiilor în afara granițelor țării a rezidenților în perioada 1998-2000. Astfel, în 1999 s-a înregistrat o creștere cu 13,5% față de anul 1998 și cu 21,62% în 2000 față de același an de reper, 1998. În ceea ce privește categoria mai vastă a altor tipuri de excursii, anul 1999 a înregistrat o creștere cu 3,72% față de anul precedent, dar creșterea a fost urmată de o scădere cu 1,06% în 2000.

Tabel 2. Participarea rezidenților polonezi la vacanțe interne pe grupe de vârste (%)

<i>Grupa de vârstă</i>	1998	1999	% (1999/1998)	2000	% (2000/1999)
16 – 24 ani	60	50	- 16,6	46	- 8
25 – 34 ani	35	42	+ 20	38	- 9,52
35 – 44 ani	39	36	- 7,69	32	- 11,11
45 – 54 ani	34	32	- 5,88	32	-
55 – 64 ani	24	26	+ 8,33	27	+ 3,84
peste 65 ani	21	22	+ 4,76	23	+ 4,55

Sursa: Ministerul Turismului din Republica Polonia

În perioada 1998-2000 s-a înregistrat o scădere permanentă a participării la turism a turiștilor cu vârste cuprinse între 16-22 ani și o evoluție alternativă a celor cu vârste între 25-34 ani.

Participarea turiștilor cu vârste între 45 și 55 ani au cunoscut inițial o scădere în 1999 față de 1998 (cu 5,88%), aceasta rămânând constantă și în 2000.

Creșteri au cunoscut turiștii cu vârste peste 55 de ani, în medie cu 6,55% în 1999 și cu 4,19% în 2000.

Proiect TURISM INTERNAȚIONAL
- Republica POLONIA -

Tabel 3. Sosiri de turiști rezidenți polonezi în toate tipurile de destinații turistice, pe tipuri de unități

(număr de turiști)

Unități de cazare	1998	1999	% (1999/1998)	2000	% (2000/1999)
Hoteluri ★★★★★	8.489	6.020	-29,1	26.980	+348,1
Hoteluri ★★★★★	328.159	368.070	+12,16	314.483	-14,56
Hoteluri ★★★	1.832.393	1.332.796	-27,26	1.824.033	+36,85
Hoteluri ★★	1.148.861	933.160	-18,78	1.154.314	+23,7
Hoteluri ★	876.128	551.719	- 37,02	666.730	+20,85
Moteluri	341.773	254.257	-25,6	275.866	+8,5
Centre de vacanță	2.028.263	1.763.821	-13,03	1.799.444	+2,01
Internate școlare	185.976	165.461	-11,03	168.510	+1,84
Vile/case de vacanță închiriate	668.150	530.517	-20,6	162.854	-69,30

Sursa: GUS "Turystyka w 2000" – "Turismul în 2000" și edițiile precedente

Anul 1999, comparativ cu anul anterior, 1998, a cunoscut în medie o scădere a numărului de sosiri de turiști polonezi în toate tipurile de destinații turistice (excep-tând hotelurile de patru stele care au înregistrat o creștere de 12,16% a acestora), însă anul următor, 2000 a înregistrat o creștere în toate tipurile de destinații turistice, pe tipuri de unități. O creștere consistentă în anul 2000, de 348,1% a reprezentat-o numărul de turiști polonezi cazați în hotelurile de cinci stele. O scădere constantă a fost constatată în cazul cazărilor la vile/case de vacanță închiriate.

Tabel 4. Înoptări ale turiștilor rezidenți în toate tipurile de destinații turistice, pe tipuri de unități

(număr de turiști)

Unități de cazare	1998	1999	% (1999/1998)	2000	% (2000/1999)
Hoteluri ★★★★★	12.526	8.792	-29,81	12.417	+41,23
Hoteluri ★★★★★	523.914	484.225	-0,92	492.349	+1,67
Hoteluri ★★★	3.138.365	2.312.726	-26,31	2.832.459	+22,5
Hoteluri ★★	2.067.703	1.645.401	-20,42	2.003.562	+21,76
Hoteluri ★	1.843.489	1.236.411	-32,93	1.700.273	+37,5
Moteluri	527.608	356.046	-32,5	392.004	+10,09
Centre de vacanță	15.743.647	13.203.239	-16,14	13.497.382	+2,23
Internate școlare	2.454.421	1.909.753	-22,19	2.121.394	+11,08
Vile/case de vacanță închiriate	3.487.651	2.291.255	-34,30	2.987.100	+30,36

Sursa: GUS "Turystyka w 2000" – "Turismul în 2000" și edițiile precedente

Tendința de scădere s-a înregistrat și în cazul înoptărilor turiștilor rezidenți în toate tipurile de destinații turistice, pe tipuri de unități, în 1999 comparativ cu anul 1998, însă media înoptările acestora a acresut în anul 2000 comparativ cu anul anterior, cea mai mare creștere (+41,23%) fiind înregistrată tot în cazul hotelurilor de cinci stele.

Calculul coeficientului de utilizare a capacității de cazare:

Proiect TURISM INTERNAȚIONAL
- Republica POLONIA -

$$\text{CUC} = \frac{\text{Nr. \u00eennopt\u0103ri turist}}{\text{Nr. locuri disp. x 365 zile}} \times 100 \left(\% \right)$$

CUC₁₉₉₈ = 37,53%

CUC₁₉₉₉ = 18,91%

CUC₂₀₀₀ = 18,93%

Tabel 5. Sosiri ale turi\u0219tilor non-reziden\u021bi \u00een toate tipurile de destina\u021bii turistice, pe luni \u0219i trimestre

(num\u0103r turi\u0219ti)

	1998	1999	% (1999/1998)	2000	% (2000/1999)
TOTAL	3.561.797	2.574.151	-27,72	3.117.146	+21,09
Primul trim.	642.993	520.248	-19,08	450.989	-13,31
Ianuarie	184.948	153.108	-17,22	131.329	-14,22
Februarie	195.345	150.200	-23,11	136.447	-9,15
Martie	262.700	216.940	-17,41	183.213	-15,54
Al doilea trim.	1.050.485	925.020	-11,94	935.605	+1,14
Aprilie	285.761	232.744	-18,55	236.737	+1,72
Mai	372.217	335.129	-9,96	339.403	+1,28
Iunie	392.507	357.147	-9	366.465	+2,61
Al treilea trim.	1.213.473	1.128.883	-6,97	1.143.311	+1,28
Iulie	416.022	388.338	-6,65	397.970	+2,48
August	457.730	402.657	-12,03	398.543	-1,02
Septembrie	339.721	337.888	-0,54	346.798	+2,63
Al patrulea trim.	654.846	0	-	587.241	-
Octombrie	286.751	.	-	258.166	-
Noiembrie	202.048	.	-	180.625	-
Decembrie	166.047	.	-	148.450	-

*Sursa: GUS "Turystyka w 2000" - "Turismul \u00een 2000" \u0219i edi\u021biile precedente
Lips\u0103: al patrulea trimestru din 1999*

Cel mai important num\u0103r de sosiri \u00een Polonia ale turi\u0219tilor non-reziden\u021bi s-a \u00eenregistrat, cum era de a\u0219teptat, \u00een trimestrul al treilea \u00een to\u021bi cei trei ani studia\u021bi, luna \u00een care ace\u0219tia au fost cei mai numero\u0219i fiind august.

Anul 1999 a cunoscut o sc\u0103dere vizibil\u0103 a num\u0103rului turi\u0219tilor non-reziden\u021bi intra\u021bi \u00een Polonia, pentru ca anul urm\u0103tor, 2000, s\u0103 cunoasc\u0103 o cre\u0219tere \u00eencep\u00e2nd cu trimestrul al doilea.

Calculul coeficientului de intensitate a traficului turistic/trimestru

- se calculeaz\u0103 ca raport \u00entre sosirile de turi\u0219ti din momentele de maxim \u0219i sosirile de turi\u0219ti din momentele de minim.

$$C_{it} = \frac{T_M}{T_m}$$

Pentru 1998: $C_{it} = 1.213.473/642.993 = 1,88$

Pentru 1999: $C_{it} = 1.128.883/520.248 = 2,16$

Pentru 2000: $C_{it} = 1.143.311/450.989 = 2,53$

Proiect TURISM INTERNAȚIONAL
- Republica POLONIA -

Tabel 6. Sosiri ale turiștilor non-rezidenți în toate tipurile de unități turistice, pe țări în anul 2000

(număr turiști)

	TOTAL	HOTELURI	Alte unități de cazare
Germania	1.050.520	846.184	204.336
Ucraina	207.552	89.316	118.236
USA	184.538	166.666	17.872
Marea Britanie	177.181	152.063	25.118
Franța	124.816	100.798	24.018
Rusia	121.381	83.191	38.190
Italia	109.726	93.119	16.607
Suedia	97.938	84.869	13.069
Israel	92.857	86.734	6.123
Olanda	90.952	67.271	23.681
Danemarca	86.772	70.604	16.168
Lituania	54.249	30.051	24.198
Austria	49.711	42.799	6.912
Rep. Cehia	45.944	31.066	14.878
Belgia	40.312	32.727	7.585
Norvegia	40.087	35.104	4.983
Elveția	35.191	32.181	3.010
Finlanda	34.595	29.603	4.992
Spania	33.016	28.131	4.885
Japonia	30.631	27.466	3.165
Ungaria	26.177	15.879	10.298
Estonia	21.082	6.146	14.936
Canada	17.666	14.268	3.398
Slovacia	17.620	11.132	6.488
ROMÂNIA	13.236	7.240	5.996
Moldova	11.238	5.059	6.179
Bulgaria	9.298	6.220	3.078
Australia	9.091	5.910	3.181
Portugalia	8.113	7.458	655
Irlanda	7.827	5.763	2.064
Grecia	6.043	5.310	733
Altele	159.097	137.358	21.739

Sursa: GUS "Turystyka w 2000" – "Turismul în 2000" și edițiile precedente

Cel mai mare pondere de sosiri în Polonia, în anul 2000, a fost reprezentată de turiștii de naționalitate germană (1.050.520 persoane), aceștia fiind cazați în mare parte (80,5%) în hoteluri de una sau mai multe stele. Turiștii de naționalitate greacă au intrat în număr relativ mic (6.043) în Polonia în anul 2000. Majoritatea turiștilor ucrainieni (56,9%) și estonieni (70,82%) sosiți în anul 2000 în Polonia au preferat alte forme de cazare decât hotelurile.

Numărul turiștilor români intrați în Polonia în anul 2000 a fost de 13.236.

Calculul duratei medii a sejurului:

$$\text{Durata medie a sejurului} = \frac{\text{Nr. \u00eennopt\u0103ri turist}}{\text{Nr. total al turi\u0219tilor}} \quad \left[\text{zile} \right]$$

Tabel 7. Durata medie a sejurului (zile):

	1998	1999	2000
Nr. \u00eennopt\u0103ri turist	29.799.324	23.447.848	26.038.940
Nr. total turi\u0219ti	10.979.989	8.261.052	8.905.018
D_{ms} [zile]	2,71	2,83	2,92

Calculul indicatorului densit\u0103\u0219ii turistice:

a. \u00een raport de popula\u0219ie:

$$d_p = \frac{\text{Nr. turi\u0219ti}}{\text{popula\u0219ia total\u0103}} \quad \left[\% \right]$$

b. \u00een raport de suprafa\u0219\u0103

$$d_t = \frac{\text{Nr. turi\u0219ti}}{\text{suprafa\u0219a total\u0103}} \quad \left[\text{km}^2 \right]$$

Tabel 8. Calculul indicatorului densit\u0103\u0219ii turistice \u00een raport cu popula\u0219ia \u0219i cu suprafa\u0219a Poloniei:

	1998	1999	2000
Nr. total turi\u0219ti	10.979.989	8.261.052	8.905.018
Popula\u0219ia Poloniei	39.000.000	39.000.000	39.000.000
Suprafa\u0219a Poloniei	312.680	312.680	312.680
d_p [loc]	0,2815	0,2118	0,2283
d_t [km²]	0,3511	0,2642	0,2847

Tabel 9. Sosiri \u00een Polonia \u00een func\u0219ie de c\u0103ile de acces pe care s-a trecut grani\u0219a:

(mii de turi\u0219ti)

	1998	1999	2000
TOTAL	88.592	89.118	84.515
\u021aosea/auto	84.186	83.891	78.638
Cale ferat\u0103/tren	1.821	2.502	2.952
Pe ap\u0103/nave	1.574	1.656	1.765
Cale aerian\u0103/aeronave	1.011	1.069	1.161

Sursa: catalogul anual "Tourism in 2000", Oficiul Central de Statistic\u0103

Proiect TURISM INTERNAȚIONAL
- Republica POLONIA -

Potrivit datelor din tabelul 9, majoritatea turiștilor (94,08%) au sosit în Polonia cu automobilele (pe șosele).

Tabel 10. Turism receptor și turism emițător în perioada 1998–2000, pe luni, în cazul Poloniei (milioane de turiști înregistrați la graniță)

	PLECĂRI			SOSIRI		
	1998	1999	2000	1998	1999	2000
Ianuarie	3.308	3.212	3.680	5.562	5.311	5.744
Februarie	3.516	2.949	3.874	5.911	4.951	6.268
Martie	3.545	3.701	3.996	7.116	6.856	7.073
Aprilie	3.782	3.764	4.664	7.351	6.706	7.496
Mai	4.210	4.473	4.740	7.786	7.479	7.119
Iunie	4.232	4.890	4.907	7.385	7.305	7.156
Iulie	5.530	6.711	6.642	8.768	9.090	8.627
August	5.772	7.989	6.814	8.891	9.328	8.303
Septembrie	4.275	4.775	4.644	7.550	8.090	6.927
Octombrie	3.857	4.307	4.300	8.368	8.736	7.290
Noiembrie	3.616	4.138	3.946	7.164	7.562	6.269
Decembrie	3.687	4.186	4.473	6.741	7.704	6.243
TOTAL	49,3	55,1	56,7	88,6	89,1	84,5

Sursa: Biroul Statistic Central; Oficiul vamal.

Tabelul 11. Oferta de cazare în Polonia, toate tipurile de unități de cazare

	1998	1999	2000
Total în hoteluri	911	906	903
Hoteluri ★★★★★	3	1	1
Hoteluri ★★★★	31	35	36
Hoteluri ★★★	305	331	339
Hoteluri ★★	247	263	281
Hoteluri ★	326	276	258
Moteluri	135	130	128
Internate școlare	289	266	261
Vile/case de vacanță închiriate	4.943	4.490	4612
Agroturism	608	755	936

Sursa: GUS "Turystyka w 2000" – "Turismul în 2000" și edițiile precedente

Tabelul 12. Număr de paturi – toate tipurile de unități de cazare

	1998	1999	2000
Total în hoteluri	90.178	91.853	91.853
Hoteluri ★★★★★	621	523	614
Hoteluri ★★★★	9.747	11.270	13.002
Hoteluri ★★★	39.511	40.674	42.614
Hoteluri ★★	19.982	22.015	24.075
Hoteluri ★	20.938	17.371	19.640
Moteluri	6.619	5.842	6.199
Pensiuni în stațiuni balneo-climaterice	23.792	22.590	24.739
Cabane montane și refugii	5.168	4.326	6.004
Internate școlare	43.460	36.116	39.015

Proiect TURISM INTERNAȚIONAL
- Republica POLONIA -

Agroturism	5.509	7.172	9.042
Altele, neclasificate	48.777	79.991	100.056

Sursa: GUS "Turystyka w 2000" – "Turismul în 2000" și edițiile precedente

În ceea ce privește numărul de paturi, în toate tipurile de unități de cazare din turismul polonez, acesta a fost în permanentă creștere în intervalul 1998-2000, o scădere fiind înregistrată în 1999 la numărul de locuri din hotelurile cu cinci stele, provocată fiind de reducerea numărului hotelurilor de cinci stele de la trei la unul singur.

Potentialul turistic al Poloniei

Încă din cele mai vechi timpuri ale istoriei Poloniei, **Castelul Wawel**, din Cracovia, a fost centrul puterii eclesiastice. Inițial a fost ridicată catedrala, apoi Castelul Wawel a funcționat ca reședință a regilor poloni de la mijlocul secolului XI până la sfârșitul secolului al XVII-lea. Structura actuală cuprinde considerabile amprente ale stilului gotic, cu toate că cea mai mare parte a actualei sale forme a dobândit-o în perioada 1504-1535, în timpul conducerii regilor Alexandru (1501-1506) și Sigismund I cel Bătrân (1506-1548). Construcția castelului a fost începută de Maestrul Eberhard Rosemberger – responsabil pentru actuala formă a construcției – și Francesco Florentinul, care a avut responsabilitatea creării decorațiunilor și galeriilor cu arcade.

Munca lor a fost continuată de Maestrul Benedikt și un alt florentin, Bartolomeo Berrecci. Acești artiști au creat, împreună, unul dintre cele mai impresionante monumente renaștentiste din Europa.

În timpul celui de-al doilea război mondial, Castelul Wawel a fost locuit de către autoritățile ocupante ale Guvernului Central și reședință a lui Hans Frank. Imediat după eliberarea țării, muzeul a fost redeschis, în mare parte acesta păstrându-se până astăzi. În anul 1992 castelul și o parte a catedralei au suportat importante procese de restaurare și conservare, încheiate în anul 2000.

Polonia beneficiază de un număr mare de castele medievale, o bază de susținere a turismului, și implicit a economiei poloneze, acestea atrăgând un număr impresionant de turiști anual.

Bibliografie

www.intur.com.pl/itenglish/users.htm
www.intur.com.pl/itenglish/current.htm
www.intur.com.pl/itenglish/accomm.htm